

Saarde Sõnumid

Nr 2 (229) 23. veebruar 2022

Vallavanema veerg

Head vallakodanikud. Oleme valla elus muutustele lävel. Me kõik tahame elada heas keskkonnas, toredate naabrite, hooldatud teede ja parimate teenustega. Selleks peame valla elu korraldamisel katsetama uusi lähenemisi, muidu ootab meid vaikne ääremaastumine. Veel paarkümmend aastat tagasi elas meie valla territooriumil kaks korda rohkem inimesi kui praegu. 01.01.2022 seisuga on aga vallas elanikke 4419. Vaatamata sellele peame suutma inimestele tagada vajalikud teenused ja arendada vallaelu parimal moel. Usun, et paljud meist jälgivad just nende kohalike omavalitsuste tegevusi, kus on suudetud kogukonnas saavutada üksmeel, üles leida ühistegevuse tugevused ja need enda kasuks tööle pandud. Leitud üles inimesed, kelle silmis on säde ja tahe tegutseda. Valla osaks on selliste inimeste ja tegevuste motiveerimine ja jõustamine. Ka meil on selliseid inimesi ja kogukondi ning me tahame veelgi rohkem neid valla tegevistesse kaasata, olla neile abiks nõu ja jõuga. Kogukonna enda selgelt väljendatud soov koos tegutseda on kordades tugevam kaugemalt tulevast käsust. See, mis tundub tavapärase ja ohutu, ei pruugi muutunud ühiskonnas enam lahenduseks olla. Oluline on meeles pidada, et ainult turvalisi otsuseid tehes ei jõuta tavaliselt toimivate ja paremate lahendusteni.

Volikogu kinnitas vallavalitsuse uue struktuuri. Loodud on võimalus võtta tööle noorsotööspetsialist, keda on meie mees- ja naiskonda väga vaja. Nagu muud valdkonnad, ei pääsenud ka vallavalitsus kärbetest ja paarist ametikohast tuleb loobuda. Samas oleme juba leidnud hea koostöötahtega spetsialistid nii hangete ja arenduse kui ka humanitaarvaldkonda. Kõik see loob eeldused, et vallakodanike probleemid leiavad kiiremad lahendused ja tekib tihe koostöövõrgustik.

Iga volikogu üheks tähtsaimaks ülesandeks on kohaliku omavalitsuse tasakaalustatud eelarve koostamine. Vallal on eelkõige kohustus täita talle seadustega pandud ülesanded. Vallavolikogu 17.02.2022 istungil võeti vastu Saarde valla 2022. aasta eelarve. Tegemist on märgilise sündmusega, sest see annab sõnumi, kuidas ja millises mahus alanud aastal vallas investeringuid plaanitakse ning kuidas tegutsevad valla allasutused. Eelarves on arvestatud just sellega, et vallal saaksid täidetud kõik kohustuslikud ülesanded ja seda mitte ainult 2022. aastal vaid ka edaspidi. Seejuures ei saa eirata fakti, et ka tulevatel aastatel ei lähe miski kergemaks, kui me juba praegu otsustavalt ei käitu.

Eelarve kujuneb valdavalt varasematest tegevuskavaga kinnitatud suundadest ja seadustest tulenevatest kohustustest. Seda, et eelarve arutelu oli enam kui kirglik, saavad kõik volikogu istungi jälgijad ise kogeda. Põhjuseks muidugi ka see, et kokku tehti eelarvesse ligi 100 muudatusettepanekut. Need töötas läbi nii vallavalitsus kui ka eelarve- ja majanduskomisjon. Mitmed ettepanekutest olid samasuunalised ja leidsid kajastamist eelarve II lugemise projektis. Toetust ei leidnud investeringute ära jätmise soovitamise ega ka vähendamine. Just investeringuid on vallas hädasti vaja. Ei saa loobuda nt jäätmejaama ehitusest ega Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuse arendamisest. Ka ei leidnud toetust ettepanek vähendada suurel määral õpilasliinide kulu, sest see annaks sõnumi, et laste turvalisus ei ole meile oluline.

Volikogu kuulas istungil ära ka sõnasooviija, kes hurjutas volikogu rahva huvide väheses arvestamises,

järg lk 3 →

Eesti Vabariigi sünnipäeva sündmused Saarde vallas

23. veebruar

Kell 18.00 Tānupidu Kilingi-Nõmme klubis. Tunnustatakse noorte-, kultuuri- ja kogukonnavaldkonna parimaid. Tantsuks ansambel Kruis. Sünnipäevatorit.

Kell 23.00 Õomatk Tihe-metsas. Kogunemine mõisa parklas, võta kaasa latern. Korraldaja MTÜ Tihemetsa Kogukond.

Foto: Kalju Sarapu

Foto: Sigrīd Absalon

24. veebruar

Kell 10.00 Eesti Vabariigi 104. aastapäeva tseremoonia Saarde Vabadussõja mälestussamba juures.

Kell 11.00 Aastapäeva laskesuusat. Matkakeskus asub Saarde Saja Tamme salus. Startida saab samuti Punapargi lahingupaigast. Suuski saab laenutada mõlemas stardipaigas. Soovitavalt tule oma suusaga. Matkatrass kulgeb mööda raudteed Punapargist Uulu-Valga maantee ja piki mnt. serva Pärnu suunas endise jahilasketiiru metsa-aluses. Trassil saab osaleda Tihemetsa TOP 100 laskevõistlusel. Sooja jooki pakuvad kaitseliitlased ja naiskodukaitsjad.

Kell 12.00 Eesti Vabariigi 104. aastapäeva tähistamine Tali Seltsimaja juures. Kohal Kaitseliidu Pärnumaa maleva Kikepera malevkond. Sõnavõetuga esineb Peep Kaljuste. Peale tseremooniat toimub Vastlapäeva tähistamine. Esinevad tantsutüdrukud, võistlused kogu perele, vastlasupp ja kukkel. Võimalusel liumäe ehitamine, labidas kaasa.

Kell 14.00 Eesti Vabariigi aastapäeva kontsert "Lood lugudes" Surju Rahvamajas. Esinevad naisrahvatantsurühmad Sõbratarid ja Vikkel, naiskoor Kirekeel ja Surju Kooli akordionistide ansambel.

Muusikute fond PLMF ja Kilingi-Nõmme Klubi esitlevad

8.03.2022 19:00

PLMF Planet of Talent

KILINGI-NÕMME KLUBI

NAISTEPÄEVA KONTSERT

KAVAS: MÄGI, TAMBERG, SÖBER IT

Atlan Karp bariton

Marko Martin klaver

Pilet 5€

Naistepäeva pidu

Tali seltsimajas

11.märtsil kell 19.00-23.00

Tantsuks mängib ansambel.

"SADA JA SEENED"

Pilet 5 €

Broneerimine 01.märts-10.märts

Laua katab igaüks ise!

JÄLGIME KEHTIVAD TERVISHOIU PIIRANGUID !!!

INFO:ASTRID 51 84 634

Saarde Vallavolikogus

20. jaanuar 2022

- kinnitati vallavalitsuse liikmed ja vallavalitsuse koosseis alates 20. jaanuarist 2022. a alljärgnevalt: vallavanem Külli Karu; abivallavanem Mait Talvoja; vallavalitsuse liige Marina Raid;
- otsustati vallavalitsuse liikmetele hüvitise suurus;
- otsustati vallavanema töötasu suurus;
- määrati Saarde valla 2021. ja 2022. aastate konsolideeritud majandusaasta aruannete auditeerijaks Osaühing Infora;
- omistati Saarde valla tunnustusena Saarde valla Väike Vapimärk Önnela Teearule;
- otsustati seada Saarde valla omandis olevale kinnisasjale asukohaga Kilingi-Nõmme linn, Pärnu tn 44a otsustuskorras tähtajaline ja tasuta hoonestusõigus MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskus kasuks, hoonestusõiguse tähtaeg on 30 aastat ning hoonestusõigus algab selle kandmisega kinnistusraamatusse ja lõpeb selle kustutamiseiga kinnistusraamatust;
- lõpetati Saarde valla 2022. aasta eelarve“ I lugemine ja suunati eelnõu „Saarde valla 2022. aasta eelarve“ II lugemisele;
- määrusega nr 4 kehtestati Isikliku abistaja teenuse osutamise kord;
- otsustati võõrandada kirjaliku enampakkumise korras Saarde vallale kuuluv valitsemiseotstarbel mittevajalik vara Saarde vallas Tali külas Kase tee 8 hoonestatud kinnistu alghinnaga 17 000 eurot, enampakkumise korraldajaks Saarde Vallavalitsus;
- otsustati võõrandada kirjaliku enampakkumise korras Saarde vallale kuuluv valitsemiseotstarbel mittevajalik vara: Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuv Pärnu

tn 46 hoonestatudkinnistu alghinnaga 57 000 eurot, enampakkumise korraldajaks Saarde Vallavalitsus;

- otsustati nõustuda Saarde vallas Lodja külas Kauoja III liivakarjääris osaühingule Grenor Trade kaevandamisloa andmisega;
- otsustati nõustuda Saarde vallas Lodja külas Kauoja IV liivakarjääris AS-le TREV-2 Grupp kaevandamisloa andmisega tingimuslikult, Keskkonnaametile tehti ettepanek hinnata AS TREV-2 Grupp Kauoja IV liivakarjääris kavandata- vate tegevustega ning viimastest lähtuvate mõjudega;
- otsustati nõustuda AS-i Jiffy Products Estonia Möksi turbatootmisala kaevandamisloa muutmiseiga;
- otsustati nõustuda Saarde vallas Ilvese külas Ilvese II uuringuruumis Verston OÜ-le geoloogiliseuuringu loa andmisega;
- otsustati toetada Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõus kajastatavat prioriteeti – ülekaalukat riigi huvi seoses strateegiliselt tähtsa Rail Balticu ehitamisega ja vajadust leida Pärnumaal, sh Saarde vallas selleks piisavas koguses liiva- ja kruusavarusid. Nõustuti Vabariigi Valitsuse korralduse alusel Tõitoja liivamaardla Tõitoja liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamisloa andmisega vähendatud mahus. Tehti ettepanek Vabariigi Valitsusel toetada Saarde Vallavolikogu ja vallarahva järjepidevat soovi vähendada Tõitojal kaevandamiseks taotletavat ala, viies liivakarjääri mäeeraldisel ja selle teenindusmaa kavandatud lõunapiiri Reiu jõest 100 m kaugemale ehk sisuliselt kahekordistades Reiu jõe kalda piiranguvööndit.

Eiko Tammist
volikogu esimees

Saarde Vallavalitsuse istungitel

26. jaanuaril 2022

- anti korraldus väljastada kasutusaluba Autodroomi tee 2, Tihemetsa alevik, Saarde vald ja Autodroomi tee 5, Tihemetsa alevik, Saarde vald rajatud päikeseelektrijaama kasutusele võtmiseks;
- anti korraldus väljastada kasutusaluba Saarde valla Tali küla rekonstrueeritud ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniveetorustiku ja kanalisatsioonitorustiku kasutusele võtmiseks;
- kinnitati ja väljastati projektee- rimistingimused Saarde vallas Ristikülas asuvalle Vana-Kurmi kinnistule 20 kW võimsusega päikeseelektrijaama ehitusprojekti koostamiseks;
- kehtestati Saarde Vallavolikogu 20.01.2022 määruse nr 4 „Isikliku abistaja teenuse osutamise kord“ vormid;
- anti korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- anti korraldus määrata Kiriku tn 23a katastriüksuse jagamisel tekkivate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed;
- kehtestati ajalehe Saarde Sõnumid trükiformaadi hinnaks 0 eurosent 1 eksemplar alates 01.01.2022;
- kinnitati veebruarikuu juubeli- toetuste maksmine summas 250 eurot.

2. veebruaril 2022

- nõustuti äriruumi üürile andmisega Saarde vallas Kilingi-Nõmme aadressil Nõmme 22 teisel korrusel asuva äriruumi kasutamiseks kuni 31. detsembrini 2022;
- eraldati Saarde valla 2021. a eelarvest reaal 06400 Tänavavalgustus 143,37 € Lodja bussipeatuse elektrivalgustuse kulude katteks perioodi 01. juuli – 31. detsember 2021 eest;
- omistati Saarde valla tunnustused;
- omistati noorte-, kultuuri- ja kogukonnavaldkonnas 2021. kalendriaasta tunnustused;
- seatiSaardevallasKilingi-Nõmme linnas asuvalle Pärnu tänav L2 kinnistule tähtajatu sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks. Sundvalduse ala pindala on ligikaudu 35 m² vastavalt korraldusele lisatud asendiplaanile. Sundvalduse seati elektri maakaabelliniide paigaldamiseks ja talumiseks ning majandamiseks kaitsevööndi ulatuses;
- anti korraldus muuta Saarde vallas Lodja külas asuva katastriüksuse lähiaadress;

- otsustati edastada arengu- ja planeerimiskomisjonile otsuse eelnõu „Arvamuse andmine Kikepera IV uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse kohta“ arvamuse andmiseks;
- nõustuti keskkonnamõju hindamise algatamata jätmisega Teesiht OÜ Kauoja II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele, sest kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju;
- otsustati edastada arengu- ja planeerimiskomisjonile otsuse eelnõu „Arvamuse andmine Kauoja liivakarjääri kaevandamisloa taotluse kohta“ arvamuse andmiseks;
- anti soodustused olmejäätmeveol;
- anti korraldus jätta rahuldamata korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud lugemiseks esitatud 2 taotlust;
- anti korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- kinnitati Saarde valla huvihariduse ja -tegevuse kava 2022. aastaks;
- anti korraldus määrata katastriüksuse jagamisel tekkivate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed;
- otsustati edastada volikogu arengu- ja planeerimiskomisjonile antennijaama jaoks puude piiramise taotlus;
- otsustati mitte anda nõusolekut kanda isiku elukoha aadressina rahvastikuregistrisse vallale kuuluva eluruumi aadress;
- otsustati menetleda Saarde kirikule raha eraldamise ja Kilingi-Nõmme lasteaia Kröll raha eraldamise taotlused 2022. aasta eelarve menetluse raames;
- kujundati vallavalitsuse seisukoht 2022. a eelarvele esitatud muudatustettepanekute osas.

10. veebruaril 2022

- anti korraldus kasutusloa väljastamiseks Saarde vallas Saarde külas Kingu tee 6 kinnistule rajatud päikeseelektrijaama kasutusele võtmiseks;
- anti soodustused olmejäätmeveol;
- anti korraldus jätta rahuldamata korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud lugemiseks esitatud taotlus;
- anti korraldus läbi viia Saarde vallas Tali külas Kase tee 8 asuva hoonestatud kinnistu avalik kirjalik elektrooniline enampakku-

mine alghinnaga 17 000 eurot, järgmistel tingimustel: enampakkumine viiakse läbi üldkasutatava andmesidevõrgu vahendusel Osta.ee portaalis; elektroonilise enampakkumise korraldaja on Saarde Vallavalitsus; enampakkumise tähtaeg on 21.03.2022 kell 12:00; tagatisraha on 10% alghinnast ehk 1700 eurot; osavõtutasu otsustati mitte kehtestada. Muud tingimused on kirjas korralduses;

- anti korraldus läbi viia Saarde vallas Tali külas Pärna tee 1 asuva hoonestatud kinnistu avalik kirjalik elektrooniline enampakkumine alghinnaga 15 000 eurot, järgmistel tingimustel: enampakkumine viiakse läbi üldkasutatava andmesidevõrgu vahendusel Osta.ee portaalis; elektroonilise enampakkumise korraldaja on Saarde Vallavalitsus; enampakkumise tähtaeg on 28.03.2022 kell 12:00; tagatisraha on 10% alghinnast ehk 1500 eurot; osavõtutasu otsustati mitte kehtestada. Muud tingimused on kirjas korralduses;
- anti korraldus läbi viia Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuva Pärnu tn 46 hoonestatud kinnistu avalik kirjalik elektrooniline enampakkumine alghinnaga 57 000 eurot, järgmistel tingimustel: enampakkumine viiakse läbi üldkasutatava andmesidevõrgu vahendusel Osta.ee portaalis; elektroonilise enampakkumise korraldaja on Saarde Vallavalitsus; enampakkumise tähtaeg on 04.04.2022 kell 12:00; tagatisraha on 10% alghinnast ehk 5700 eurot; osavõtutasu otsustati mitte kehtestada. Muud tingimused on kirjas korralduses;
- anti korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- anti korraldus 25.02.2022 ajutiselt sulgeda Kilingi-Nõmme Lasteaed Kröll;
- omistati 2021. aasta spordi valdkonna tunnustused;
- otsustati edastada otsuse eelnõu „Saarde Vallavalitsuse struktuur ja teenistuskohdade koosseis“ vallavolikogule;
- sõlmiti käsundusleping Osaühinguga Rokiil Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskusehoone hooldusega seotud väiksemahuliste ehitus- ja remonditööde teostamiseks ning õueala hooldustööde teostamiseks kuni 31.12.2022.

Külli Veber
vallasekretär

Maamaksust 2022. aastal

Saarde valla haldusterritooriumil on kehtestatud 2022. aastaks **maamaksumääraks 2,5%** maa maksustamishinnast välja arvatud **haritava maa ja loodusliku rohumaa** maamaksu määr, mis on **1,7%** maa maksustamishinnast. Maamaksu määrad võrreldes 2021. aastaga ei muutunud (Saarde Vallavolikogu 18.11.2020 määrus nr 24). Maamaksu alampiir kehtiva

maamaksuseaduse kohaselt on 5 eurot, alla selle summa maamaksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata. Tulenevalt maamaksuseadusest väljastab Maksu- ja Tolliamet maksu- maksjale maksuteate tasumisele kuuluva maamaksu summa kohta hiljemalt 15. veebruariks. Maksumaksja, kes ei ole maksustamisaasta maamaksuteadet 25. veebruariks kätte saanud,

on kohustatud sellest 30 päeva jooksul teavitama Maksu- ja Tolliametit. Kui maksumaksja ei ole saanud ühtegi maamaksuteadet, on ta kohustatud kirjalikult või elektrooniliselt teatama maa asukohajärgsele valla- või linnavalitsusele enda omandis või kasutuses oleva maa suuruse ja sihtotstarbe.

Juhul kui maksuteates on maksustatava maakasutuse

või maksumaksja andmed ebatäpsed või ei ole maksuteadet 25. veebruariks kätte saadud, palume andmete kontrollimiseks ja korrigeerimiseks pöörduda Saarde Vallavalitsusse telefonil 449 0139 või e-posti aadressil martti.rooden@saarde.ee.

Martti Rooden
haldusnõunik

**Alates 01.03.22
on Kilingi-Nõmme
postipunkt avatud**

E - R 08.00 - 13.00

L, P suletud

UUED TÖÖTAJAD

Tööd alustas uus humanitaarõunik Andy Tilk

Töötan alates 24. jaanuarist Saarde vallavalitsuse humanitaarõuniku ametikohal.

Olen lõpetanud Tallinna Pedagoogilise Ülikooli kutseõpetaja ja Eesti Kõrgema Kommertsikooli keskastme juhi erialal. Lisaks olen Eesti ja Saksamaa ministeeriumite koostöölepe alusel õppinud kaasaegset tehnikat ühe semestri Saksamaal ning osalenud juhtimis- ja haridusalastel koolitustel Rootsis, Norras, Taanis, Hollandis, Belgias ja Itaalias.

Oman pikaajalist töökogemust koolijuhina, neist viimased 3 aastat kahe kooli ja kahe lasteaia juhina. Täiendavalt olen juhtinud erinevaid rahvusvahelisi koostööprojekte ja esinenud mitmel seminaril lektorina.

Inimkond on jõudnud tänasessse arengupunkti tänu sellele, et oleme julgenud unistada ja fantaseerida (näit. J. Verne). Aga oluline on, et me oleme need unistused ja fantaasiad ka reaalsuseks muutnud.

Seega loodan, et Saarde valla elanikud, asutused ja organisat-

sioonid julgevad lennukalt unistada ja kas või väikeste sammudega nende unistuste täitumise poole liikuda. Minu ülesandeks ongi aidata teil üheskoos leida õigeid sihte ja radu oma unistuste täitumiseks.

On vahva, et saan osaleda koos Teiega Saarde valla unistuste matkarajal.

Andy Tilk

Humanitaarõunik

5912 9850

andy.tilk@saarde.ee

Veebruarist juhib Kilingi-Nõmme klubi tööd juhataja kohustetäitjana Märt Änilane

Olen põline pärnakas, sündinud 1998. aastal, põhikooli läbisin Pärnu Ülejõe Põhikoolis. Sattusin muusikaklassi ning võib öelda, et mind on muusikaga õnnistatud kogu senise elu, olen laulnud erinevates koorides, mänginud puhkpilliorkestrites nii trombooni, basskitarri kui baritone. Koolitee jätkus Pärnu Ühisgümnaasiumis, seejärel astusin Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžisse ettevõtluse ja projektijuhtimise erialale, kõrvalerialaks spordikorraldus. Kolledži ajast on ehk eredamini mees kolledži bändi loomine ning selle eestvedamine. Ühe suurima oskuse võtan sealt kaasa projektide juhtimise ning kirjutamise.

Soovist jätkata haridusteed, astusin Tartu Ülikooli Johan Skytte poliitikauuringute instituuti, Euroopa õpingute magistriprogrammi erialale. Hetkel on käsil magistr töö kirjutamine.

Lisaks olen tegutsenud Pärnu

noorte Innovatsioonikeskuses HUUB kogukonnajuhina, kus peamisteks ülesanneteks oli noorte ühendamine, ürituste korraldamine, kogukonna loomine.

Pean oluliseks, et klubi elaks ja hingaks ning oleks kohaks, kuhu kõik tulla soovivad.

Kohtumiseni klubis!

Märt Änilane

5569 5715

klubi.juhataja@saarde.ee

Ametisse asus kinnisvara-, hangete- ja arendusspetsialist

Olen pärit Põlvast, lõpetanud Sisekaitseakadeemia korrekt-siooni erialal. Avalikus teenistuses olen töötanud nii Tartus, Tallinnas kui ka Harjumaal, kokku umbes 15 aastat.

Kohalikes omavalitsustes olen tänaseks kokku töötanud ca 4 aastat ja kinnisvarahaldusega olen samuti umbes samapalju

kokku puutunud. Olen peaaegu kogu oma teadliku elu tegele-nud erinevate spordialadega ja kõige rohkem käsipalliga. Minu sportlase hing võtab asju kire ja pühendumusega, seega loodan anda oma panuse valla arengusse.

Kai Utt

5749 3080

kai.utt@saarde.ee

Vallavanema veerg

algus lk 1

viidates kahele valla saunale uue operaatori leidmise plaanis. Sauna piletihinna ja operaatori leidmisega asub vallavalitsus koheselt tegelema. Loodame, et pakutavad saunatamise võimalused sellest vaid paranevad. Selliste tavapärasest erinevate lahenduste leidmine saab järgmistel aastatel valla jaoks oluliseks ülesandeks. Iga päevaga

muutub väheneva rahvastikuga kohalikes omavalitsustes olulisemaks vabaühenduste roll ja kogukonna enda aktiivsus. Kohalik omavalitsus saab vabaühendustele ja kogukonnale olla heaks partneriks, et niimoodi rikastada elu vallas ja seda nt nii kultuuri, spordi, vaba aja veetmise kui ka muudes valdkondades.

On mõisteta, et elanike ootused kohalikule omavalitsusele on aastatega kasvanud. Kõik meid ümbritsev näitab, et peaksime suutma ja saama rohkem. Ja saamegi, aga kasutades selleks seni toiminust erinevaid meetodeid.

Külli Karu

vallavanem

Hajaasustuse programm 2022

Taotlusvoor on avatud **01. veebruar kuni 01. aprill 2022. a.**

Programmi eesmärgiks on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades.

Programmist toetatakse majapidamiste veevarustus- ja kanalisatsioonüsteemide, juurdepääsuteede ning autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi.

Toetuse taotlejale esitatavad nõuded

Taotleja alaline elukoht on **taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist** hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.

Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katke-matult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.

Taotlejal ei tohi olla riiklike või kohalike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.

Projektil võib olla ka kaas-

taotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.

Toetuse andmise põhimõtted

Maksimaalne toetus ühele majapidamisele on 6500 eurot. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal programmist saadud toetuse summa.

Iga valdkonna jaoks on ühele majapidamisele võimalik toetust saada programmist üks kord kuue kalendriaasta jooksul.

Toetust võib anda tingimusel, et taotluse esitamise päevaks on kohalik omavalitsus kinnitanud eelmise sama majapidamisega seotud projekti toetuse kasutamise aruande.

Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peavad kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest.

Toetus moodustab kuni 67% projekti abikõlblikest kuludest.

Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31. oktoob-

riks 2023.

Toetatavate tegevuste prioriteetsus ja eelistatud sihtrühmad:

1. veevarustusüsteemid;
2. kanalisatsioonüsteemid;
3. juurdepääsuteed;
4. autonoomsed elektrisüsteemid.

Eelistatud sihtrühmadeks 2022. a taotlusvoorus on määratud leibkonnad, mille koosseisus on kuni 18-aastased liikmed ning leibkonnad, mille koosseisus on puudega isikud.

Taotlemine

taotlusi saab esitada digiallkirjastatult e-posti aadressile **info@saarde.ee** või allkirjastatuna paberil aadressile Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, 86304 Pärnu maakond.

Taotlusvorm, lisadokumendid ja programmi tingimused on leitavad Riigi Tugiteenuste Keskuse veebilehel.

Lisainformatsioon:

Kaie Sakala

tel 449 0134, 5307 0296

kaie.sakala@saarde.ee

Avanes väärtusliku taluarhitektuuri toetamise taotlusvoor

14. veebruaril avanes väärtusliku taluarhitektuuri toetamise taotlusvoor, mille eesmärk on aidata taluelamute katuste kor-rastamise kaudu kaasa Eesti traditsioonilise maa-arhitektuuri ja maastiku omapära säilitamisele. Toetust saab taotleda talukompleksi kuulunud eluhoonele ehk üksikelamule, mis on ehitatud enne 1940. aastat ning voorust toetatakse hoonete katuste restaureerimist traditsiooniliste ehitusmaterjalide ja töövõtetega.

Taotlusvoorst toetatakse tegevusi, mille raames taastatakse või asendatakse taluelamu katusekate ja vajadusel katusekonstruktsioonid, kasutades algupäraseid ehk piirkonnale, hoonetüübile ja ehitusperioodile iseloomulikke materjale ja töövõtteid. Näiteks kui hoonel oli algselt roogkatus, siis toetame rookatuse taastamist, laastukatuse puhul laastukatuse taastamist. Vana eterniidiga asendamist uue eterniidiga või teiste uute ehitusmaterjalide kasutamist sellest taotlusvoorst ei toetata.

Vooru kogueelarve on 200 000 eurot. Taotletava toetuse summa

2021. a taotlusvoorst toetust saanud hoone. Talu Läänemaalt. Foto omaniku erakogust

peab jääma vahemikku 5000-10 000 eurot ning see võib tööde maksumusest moodustada kuni poole ehk omafinantseering tööde eelarvest peab olema vähemalt 50%.

Taotlusvoor on avatud 14. veebruarist kuni 4. märtsini 2022. Taotlemine toimub Kultuuriministeeriumi Toetuste menetlemise infosüsteemis <https://toetused.>

[kul.ee/et/login](https://toetused.), kuhu saab sisse logida ID-kaardiga ja mobiili ID-ga. Taotlusvooru abikõlblikkuse periood on 1. jaanuar – 31. detsember 2022.

Rohkem infot taotlusvooru kohta ja fotod www.muinsuskaitseamet.ee/taluarhitektuuri-toetus.

Muinsuskaitseamet

ENAMPAKKUMISED

Kase tee 8, Tali küla. Foto: Martti Rooden

Saarde Vallavalitsus on kuulutanud välja Saarde vallale kuuluva Tali külas Kase tee 8 asuva hoonestatud kinnistu (registriosa nr 9138350, katastritunnus 78201:003:0183, sihtotstarve Elamumaa 100%, pindala 4310 m²) **avaliku kirjaliku elektroonilise enampakkumise**. Kinnistul asuvad elamu ja kõrvalhoone, mis on remonti vajavas seisukorras.

Enampakkumise tähtaeg on 21. märts 2022 kell 12.00. Kinnistuga tutvumiseks ja lisainfo saamiseks palun ühendust võtta: Martti Rooden, telefon 449 0139, mobiil 5349 4259, e-post martti.rooden@saarde.ee. Enampakkumine toimub Osta.ee portaalis. Oksjonile on kohaldatud Osta.ee reeglid.

Pärna tee 1, Tali küla. Foto: Martti Rooden

Saarde Vallavalitsus on kuulutanud välja Saarde vallale kuuluva Tali külas asuv Pärna tee 1 hoonestatud kinnistu (registriosa 9090850, katastritunnus 78201:003:0189, sihtotstarve elamumaa 100%, pindala 2618 m²) **avaliku kirjaliku elektroonilise enampakkumise**. Kinnistul asuvad ambulatooriumi ja kuuri hooned, mis on remonti vajavas seisukorras.

Enampakkumise tähtaeg on 28. märts 2022 kell 12.00. Kinnistuga tutvumiseks ja lisainfo saamiseks palun ühendust võtta: Martti Rooden, telefon 449 0139, mobiil 5349 4259, e-post martti.rooden@saarde.ee. Enampakkumine toimub Osta.ee portaalis. Oksjonile on kohaldatud Osta.ee reeglid.

Pärnu tn 46, Kilingi-Nõmme. Foto: Kai Utt

Saarde Vallavalitsus on kuulutanud välja Saarde vallale kuuluva Kilingi-Nõmme linnas asuva Pärnu tn 46 hoonestatud kinnistu (registriosa nr 2301506, katastritunnus 30601:002:0026, sihtotstarve Ärimaa 100%, pindala 1316 m²) **avaliku kirjaliku elektroonilise enampakkumise**. Kinnistul asuvad asutusehoone, kuur-ladu ja kuur.

Enampakkumise tähtaeg on 04. aprill 2022 kell 12.00. Kinnistuga tutvumiseks ja lisainfo saamiseks palun ühendust võtta: Martti Rooden, telefon 449 0139, mobiil 5349 4259, e-post martti.rooden@saarde.ee. Enampakkumine toimub Osta.ee portaalis. Oksjonile on kohaldatud Osta.ee reeglid.

Algas tulude deklareerimine

Oluline teada

- Tulude deklareerimine algas 15.02. Deklaratsiooni esitamise tähtaeg on 2. mai.
- Enammakstud tulumaksu hakatakse tagastama alates 25.02 elektrooniliselt tulu deklareerimisele ja alates 18.03 paberil deklaratsioonide esitajatele.
- Juurdemaksmisele kuuluva tulumaksu tasumise ja enammakstud tulumaksu tagastamise tähtaeg on 3.10.
- Maksuvaba tulu saab aastas kasutada kuni 6000 eurot. Aastatulu kasvades 14 400 eurolt 25 200 euroneni väheneb maksuvaba tulu vastavalt valemile $6000 - 6000 \div 10\,800 \times (\text{tulu summa} - 14\,400)$.
- E-teenindusse ei saa enam siseneda pangalingi kaudu. Palume selleks kasutada ID-kaarti, Smart-ID-d või Mobiil-ID-d. Internetipanga kaudu tuludeklaratsiooni täitma minnes tuleb ennast uuesti autentida.

- Deklaratsioonis on eeltäidetud kinnisvaratehingud, kuid lisada tuleb seotusmaksumus ning kinnisvara võõrandamisega seotud kulud.
- Suurenes maksuvabastus füüsilisest isikust ettevõtjale.
- 2021. aasta neljandas kvartalis saadud sündinutest lapsendamis- või koondamishüvitise võib maksuvaba tulu hajutamiseks jagada kalendrikuudele ning 2022. aastale jääva osa deklareerida 2022. aasta tuludeklaratsioonis, mis esitatakse 2023. aastal.
- Täiendava kogumispensioni ehk III pensionisamba sissemaksetelt saab tulumaksu tagasi, kui sissemaksed moodustasid kuni 15% isiku Eestis maksustatavast tulust ja jäid alla 6000 euro aastas. Oluline on see, et tulumaksu saab tagasi ainult enda kontole tehtud sissemaksetest. Lapse kontole tehtud sissemaksetelt vanem maksusoodustust ei saa – tulumaksu saab tagasi ainult

konto omanik ehk laps, kui tal oli maksustatavat tulu.

- Deklareerida tuleb ka krüptovara tehingutest saadud kasu. Oluline on seejuures, et krüptovara ei maksustata nagu väärtpabereid, vaid nagu vara. See tähendab, et inimene ei saa ühe tehingu kasumist maha arvata teiste tehingute kahjumit.
- Tuludeklaratsioonis deklareeritakse ainult investeerimiskontole (rahakontole) tehtud sissemaksed ja kontolt tehtud väljamaksed. Kui väljamakse ületab sissemakseid, siis tekib maksukohustus. Kui kalendriaasta jooksul investeerimiskontole sissemakseid ega investeerimiskontolt väljamakseid ei tehtud, tuleb tuludeklaratsiooni tabelis 6.5 teha vastav märge.

Lisainfo Maksu- ja Tolliameti kodulehelt.

Maksu- ja Tolliamet

Palume energiahinna tõusu hüvitise taotlejatel varuda kannatust

14. veebruari seisuga oli Saarde vallale elektri ja gaasi osaliseks tasumiseks esitatud taotlustest menetletud 181.

Kuna taotlusi on palju ja nende menetlemine võtab aega, palume taotlejatel varuda kannatust.

Vallavalitsus teeb toetuse maksimise või maksmata jätmise otsuse 35 tööpäeva jooksul kõigi dokumentide esitamisest arvates. NB! Kui taotluses esineb puudujääke või mõnda dokumenti on vaja lisaks, siis võtab vallavalitsus taotlejaga ise ühendust.

Vallavalitsus kannab toetuse üle taotleja soovitud arvelduskontole 7 tööpäeva jooksul positiivse otsuse tegemisest arvates. Toetuse periood on 2021. aasta september kuni 2022. aasta märts (kaasa arvatud). Taotlusi saab esitada 2022. aasta 31. maini, samas tuleb arvestada, et taotlust ei saa esitada tagasiulatuvalt taotluse esitamise kuupäevast rohkem kui viis kuud varasema energiatarbimise kohta.

Taotlemise tingimuste, vajalike dokumentide ja esitamise kohta saab täpsemat infot: Saarde valla

kodulehelt.

Soovitav on taotlus esitada mitme kuu peale kokku, siis on vaja vähem taotlusi teha. Mitme kuu peale kokku esitamine ei vähenda toetuse suurust. Kindlasti tasub tutvuda rahandusministeeriumi kodulehela www.rahandusministeerium.ee/energiakulude-huvitamine.

Taotlusi saab esitada nii elektrooniliselt, paberikandjal kui ka kohapeal. Soovitame võimalusel hüvitist taotleda e-kanalite kaudu.

Marina Raid
sotsiaalnõunik

TTJA nõuanded elektri teadlikumaks tarbimiseks

10 soovitus koduse elektritarbimise paremaks juhtimiseks:

- Hoolda elektriseadmeid õigeaegselt.
- Kasuta nutikaid lahendusi, mis aitavad energiat säästa.
- Võimalusel kasuta elektriseadmeid ajal, kui elektri hind on soodsam.
- Asenda valgustites olevad hõõglambid või halogeenlambid led-lampidega.
- Kustuta tuled ruumides, mida sa parasjagu ei kasuta.
- Vali sinule minimaalselt sobiv toatemperatuur, kui kasutad elektrikütteseadmeid.
- Põrandakütet kasuta vaid vajadusel.
- Kasuta kodumasinaid võimalikult ökonoomselt ja optimaalsetes töörežiimides.
- Võimalusel vaheta välja oma vanad vähem energiatõhusad kodumasinad energiasäästlikemate vastu.
- Kui sa elektriseadet ei kasuta ega vaja, siis ära jäta seda ooterežiimis ühendatuna elektrivõrku.

Aap Andreas Rebas
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Mõnede elektriseadmete tüüpilised aastased tarbimised:

Elektriseade	Keskmine kasutusaeg aastas	Aastane tarbimine, kWh	Rahaline kulu aastas hinnaga 12 senti/ kWh
Külmik (D energiaklass)	365 päeva 24 h	200	24 €
Nõudepesumasin (D energiaklass)	5 x nädalas	200	24 €
Mikrolaineahi 1000 W	1,5 x nädalas	60	7,2 €
Kohvimasin 1000 W	5 min päevas	30	3,6 €
Veekeetja 1500 W	5 min päevas	45	5,4 €
Keraamiline pliit 2000 W	2 x päevas	260	31,2 €
Induktsioonpliit 2500 W	2 x päevas	210	25,2 €
Elektripliit 2500 W	2 x päevas	360	43,2 €
Elektriahhi 3000 W	3 x 1,5 h nädalas	150	18 €
Köögikub (A energiaklass)	1 h päevas	15	1,8 €
Pesumasin (C energiaklass)	200 x aastas	180	21,6 €
Triikraud 2000 W	1,5 x nädalas	75	9 €
Tolmuimeja 800 W	2 h nädalas	80	9,6 €
Plasmatelevisor 55" + ooterežiim	4 h päevas + 365 päeva 24 h	480 kWh + 40 kWh	57,6 + 4,8 €
LCD teler 40" + ooterežiim	4 h päevas + 365 päeva 24 h	150 kWh + 15 kWh	18 + 1,8 €
LED teler 55" + ooterežiim	4 h päevas + 365 päeva 24 h	90 kWh + 2 kWh	10,8 + 0,24 €
Digiboks	365 päeva 24 h	50	6 €
Arvuti kuvariga	4 h päevas	300	36 €
Arvuti kuvariga ooterežiimis	365 päeva 24 h	70	8,4 €
Sülearvuti	4 h päevas	90	10,8 €
Sülearvuti ooterežiimis	365 päeva 24 h	20	2,4 €
Wifi ruuter	365 päeva 24 h	85	10,2 €
Mobiiltelefoni laadija	4 h päevas	7	0,84 €
Kell-raadio 10 W	365 päeva 24 h	85	10,2 €
Föön	0,5 h päevas	10	1,2 €
Valgusti, hõõglamp 100 W	5 h päevas	185	22,2 €
Valgusti, halogeen 60 W	5 h päevas	110	13,2 €
Valgusti, LED 12 W	5 h päevas	20	2,4 €
Elektri boiler 100 l 2200 W	365 päeva 24 h	1700	204 €
Elektriradiaator 2000 W	2h x 150 päeva	600	72 €

Riigipoolse huvihariduse ja -tegevuse täiendav toetus

2022. aastal jaotatakse riigipoolset huvitegevuse ja -hariduse toetust Saarde vallas 7-19 aastaste koolinoorte huvitegevuseks ja -hariduseks ringitegevuses ja projektidena kogusummas ~ 49 000 eurot. Toetuse taotlemiseks saata allkirjastatult taotlusvorm hiljemalt 14. märtsiks kell 12.00 e-posti aadressile

info@saarde.ee

Eelkõige on toetus mõeldud ringijuhendajate töötamiseks ja võimalusel koolivaheajal toimuvateks tegevusteks.

- Toetus on suunatud 7-19 aastaste koolinoorte huvitegevuse ja -hariduse kättesaadavuse ja mitmekesisuse parandamiseks.
- Tähelepanu tuleb pöörata

ka HEV lastele tegevuste toetamisele.

- Lähtuda tuleb sellest, et on kitsaskoht, mida saab lahendada selle toetuse abiga.
- Tegevused on suunatud Saarde valla noortele. Toetuse taotlemise ja kasutamise juures tuleb lähtuda Noorsootöö seaduses § 151 väljatoodust.

Saarde valla hallatav asutus/Saarde vallas huvitegevust või -haridust pakuv juriidiline isik esitab iga ringi/tegevuse/projekti kohta eraldi toetuse taotluse.

Täiendav informatsioon e-posti aadressil andy.tilk@saarde.ee.

Taotluse vorm on kättesaadav valla kodulehelt.

Andy Tilk
humanitaarõunik

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis tehakse tervislikke näkse

Kilingi-Nõmme gümnaasium võttis osa Pärnumaa omavalitsuste liidu rahvatervise komisjoni projektkonkursist „Muna õpetab kana“ ja õpetas koolilperle tervisliku toitumise tõesid.

Projekti toel soetati aasta lõpul kooli toidukuivati, mille abil saab valmistada erinevatest juur- ja puuviljadest näkse. Protsessi juures toimetasid õpilaste rühmad koos täiskasvanud juhendajaga – klassijuhataja, aineõpetaja, abiks oli ka köögi personal.

Projekti käigus valmisid 5.-6. klassidel inimeseõpetuse tunnis infovoldikud, mis jagati kodudele. Projekti käigus õppisid lapsed ja vanemad tervislikumalt toituma ning avardasid teadmisi puu- ja juurviljade kasutusvõimaluste kohta.

Eriti põnevad olid just köögiviljakrõpsud. Valmistooted pakiti keskkonnasõbralikku paberkotti, neid viidi koju ja jagus ka jõululaadal müümiseks.

Projektivoor „Muna õpetab kana“ toimus esmakordselt möödunud aastal. Taotlusvoorus rahastati seitset projekti. Projektide eesmärk oli parandada laste ja nende vanemate tervisekäitumist. Mitu projekti oli keskendunud just toitumisele ja kaaluprobleemidele, sest Eesti õpilaste hulgas on järjest enam ülekaalulisi lapsi. Esimese klassi poiste võib ülekaaluliseks lugeda pea iga kolmandat, tütarlastest iga neljandat.

Karmen Vesselov
Pärnumaa
Arenduskeskuses

6a tegutsemas. Foto: Kätlin Laur

MTÜ Tihemetsa Kogukonna tegemistest

Veebruari alguses leidis Kilingi-Nõmmes aset esimene planeeritud kohtumine, kus ühise laua taga arutasid Tihemetsa kogukonna turvalisusega seotud küsimusi eri valdkondade esindajad – politsei, volikogu, kommunaal, turvalisuse komisjon ja MTÜ Tihemetsa Kogukond.

Põhiteema oli turvakamerate asukohad, nende võimekus ning võimalused nende soetamiseks. Kõik kokku peab andma toimiva süsteemi, mis on kooskõlas kõigi nõudmistega ning Eesti

Vabariigi seadustega.

Olulisim vaatenurk osalejate meelest oli, et turvalisus algab meist endist ning juba täna saame ära teha rohkem, kui oskame ette kujutada. Kaamerad on vajalikud, kuid nende eesmärk on pigem tagajärgedega tegelemine. Seetõttu püüame kogukonnana juba täna alustada ennetamisega.

Lihtsad tõed, mis päästavad südamevalust ning materiaalse kahju tekkimisest:

- Hoia oma vara! Hooned olgu lukus, ära jäta asju

nähtavale kohale ja ära reklaami avalikus sotsiaalmeedias oma isiklikke asju.

- Heanaaberlikud suhted – saa läbi naabritega, vajadusel saavad nad sinu äraolekul sinu varal silma peal hoida.
- Märkame ümbruses toimuvat! Kahtlusest, et keegi soovib toime panna vargust või muud halba, anna koheselt teada politseile!

Hoiame ennast ja hoiame üksteist, see ongi kogukonna mõte.

Koostöös loome turvalisust

Sõbrapäeva Disko

Trotsides tuult ning talviselt jahedat ilma, oli meid ikkagi palju kokku tulnud mänguväljakule, et üheskoos tähistada Sõbrapäeva. Aitäh, et tulite!

Koos loome ägedaid ja meile/teile olulisi üritusi ning koos olemisi.

Järgmise koos olemiseni!

Dea Jürimäe
MTÜ Tihemetsa Kogukond

Fotod: Dea Jürimäe

Tsirkus Kilingi-Nõmmes

Üle pika aja külastas pühapäeval, 13. veebruaril Kilingi-Nõmme klubi tsirkus Leedust. Lapsi koos vanematega oli etendusele kogunenud üllatavalt palju. Klounid näitasid lastele erinevaid trikke, kuhu meeleldi kaasati lapsed saalist. Julgeid lavale

pürgijaid oli laste hulgas palju. Programmis löid veel kaasa koerad, kassid, küülik ja linnud. Pärast etendust oli võimalik loomadega pilti teha, süüa popcorni ja suhkruvatti.

Merike Julle
Kilingi-Nõmme klubi

Tsirkus Kilingi-Nõmmes. Foto: Kalju Sarapu

MTÜ Pärnu Lahe Partnerluskogu avab taotlusvooru LEADER projektitaotluste vastuvõtmiseks

Taotlusi võetakse vastu Kihnu, Häädemeeste valla ning haldusreformile eelnenud piirides Lääneranna valla endiste Varbla ja Koonga valla, Tori valla endise Sauga valla, Saarde valla endise Saarde valla territooriumi osas ja Pärnu linna Audru ja Tõstamaa osavalla mittetulundusühingutelt, sihtasutustelt, kohalike omavalitsustelt, mikroettevõtjatelt.

MEEDE 1A. COVID-19 TAASTERAHASTU VAHENDITE TOEL ETTEVÕTLUSE ARENDAMINE JA MITMEKESISTAMINE

Taotluste vastuvõtt toimub **07.03.2022 kella 8.00-st kuni 11.03.2022 kella 16.00-ni.**

Taotlejad on tegevuspiirkonnas tegutsevad mikroettevõtjad. Projektitaotluste hindamise tähtaeg tegevusgrupis on 27.04.2022.

Meede 1. Ettevõtluse arendamine ja mitmekesistamine.

Taotluste vastuvõtt toimub **11.04.2022 kella 8.00-st kuni 18.04.2022 kella 16.00-ni.**

Taotlejad on tegevuspiirkonnas tegutsevad mikroettevõtjad ning sihtasutused ja mittetulundusühingud, mille liikmetest üle 50 protsendi on ettevõtjad. Projektitaotluste hindamise tähtaeg tegevusgrupis on 01.06.2022.

Meede 2. Aktiivne kogukond.

Taotluste vastuvõtt

toimub **21.03.2022 kella 8.00-st kuni 25.03.2022 kella 16.00-ni.**

Taotlejad on tegevuspiirkonnas tegutsevad mittetulundusühingud, sihtasutused ja kohalikud omavalitsused. Projektitaotluste hindamise tähtaeg tegevusgrupis on 11.05.2022.

Meede 3. Romantilise Rannatee ühistegevus ja turundus.

Taotluste vastuvõtt toimub **07.04.2022 kella 8.00-st kuni 18.04.2022 kella 13.00-ni.**

Taotlejad on tegevuspiirkonnas tegutsevad mittetulundusühingud, sihtasutused, ettevõtjad ja kohalikud omavalitsused. Projektitaotluste hindamise tähtaeg tegevusgrupis on 01.06.2022.

Taotleja peab vastama LEADER-meetme määruses § 27 loetletud tingimustele ning esitama nõutavad dokumendid ja projektitaotluse hindamiseks vajaliku lisainformatsiooni vastavalt LEADER-meetme määruse ja kohaliku tegevusgrupi nõuetele.

Ingvar Saare
PLPK juhatuse esimees

SURJU RAAMATUKOGUS

Eestis on raamatukogud juba tegutsenud umbes 500 aastat, kuid alles praegu jõuame üleriigilise raamatukogude aastani, mil pöörame pilgu meie raamatukogudele ja saame uurida lähemalt, mida nad oma lugejatele pakuvad. Aasta esimesel kolmel kuul keskendume raamatukogule kui kirjandus- ja kultuurikeskusele, millel on asendamatu roll kirjanduse hoiustamisel-säilitamisel, korrastamisel ja kättesaadavaks tegemisel.

Surju Raamatukogus on tänase seisuga ligi 9000 raamatut, millest 67% moodustab ilu- ja lastekirjandus. Lisaks perioodikaväljaanded: 3 erinevat ajalehte + digiväljaanded, mida saab lugeda raamatukogu arvutist, valla leht „Saarde Sõnumid” nii paberkandjal kui veebis lugemiseks ja 21 nime- tust ajakirju. Uute raamatute ja perioodika ostmiseks saame raha vallavalitsuselt ja riigilt. Raamatukogus saad täita koti põnevate raamatutega, visata pilgu peale uuemale ajakirjandusele, külastada näitusi, osaleda ringitöös, mängida mängunurgas, suhelda sõpradega, leida vaatamist meelelahutuskeskusest ...

Raamatukogu põhiteenused: teavikute kohapeal kasutamine, kojulaenus ja juurdepääsu võimaldamine arvutitele, üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu avalikustatud teabega tutvumiseks, on tasuta. Eriteenused: kopeerimine, printimine, skaneerimine, lamineerimine formaatidele A3, A4 nii

must-valgelt kui värviliselt, võivad olla tasulised. Eriteenuste eest võetava tasu suuruse kinnitab vallavalitsus. Raamatukogu kogus puuduvad teavikud tellitakse lugeja soovil ja kulul teistest raamatukogudest so RVL – raamatukogudevaheline laenus. Elanikele, kes tervisliku seisundi tõttu ei ole võimelised ise raamatukogu külastama ja hooldekodusse „Videvik” viiakse tellitud teavikud raamatukogu töötaja, kes abistab ka riigi või kohaliku omavalitsuse asutuste veebilehtedele juurdepääsu saamiseks.

Raamatukogu liitus lugemisprogrammiga „LUGEMISISU”, mis kestab 1.10.2021–31.05.2022.

Lugemisprogrammi eesmärgiks on innustada 5–10-aastasi lapsi lugema, pakkudes selle juurde mängulist lisategevust. Lapsed saavad raamatukogust valida endale lugemiseks meelepärased raamatuid. Läbiloetud teosed pannakse lugemispassi kirja ja täidetakse nende kohta loomingu- lised ülesanded. Õppeaasta lõpus premeeritakse kõiki lugemispassi täitnud lapsi lugemisdiplomiga. Lasteaialapsed saavad lugemisprogrammis osaleda õpetaja eest-

vedamisel rühmana. Programmi läbinud rühmasid tunnustatakse lugemisdiplomiga.

Igakuiselt toimuvad raamatukogus tähtpäevanäitused ja väljapanekud kirjarahva elu ja loomingu tutvustamiseks

PÄRNUMAA RAAMATUKOGUDE LUGEMISBINGO!

Tule ja osale!

Mäng kestab 19. jaanuarist 19. detsembrini 2022.

* Arvesse lähevad Pärnumaa raamatukogudest laenutatud raamatud.

* Osaleja saab võtta raamatukogust lugemisbingo pileti, kus on peal teemad, mille järgi raamatuid valida.

* Teemavihjet loe rõõmsa meele ja väikese viguriga.

* Loe valitud raamat läbi ja tule raamatukokku, et raamatukoguhoidja saaks bingopiletile templi panna.

* Vali uus raamat ja mängi lugemisbingot lustiga edasi.

* Ühte ja sama raamatut ei saa märkida mitme teema alla.

* Osaleda võivad kõik Pärnumaa raamatukogude igas vanuses lugejad, ühel piletil võivad olla mitme raamatukogu templid.

* Lugemisbingo nurkade-,

diagonaalide- või täismängu täitnute vahel loositakse auhinnad. Täidetud mängulehti ootame 19. detsembriks, loosimine toimub Pärnu Keskraamatukogu sünnipäeval, 7. jaanuaril 2023. a.

Head lugemist ja loosiõnne!

Näitused:

* Veebipõhine: „JURI LOTMAN SEMIOOTIKAVARAMU – NÄITUS” ja „JURI LOTMAN 100” – Semiootiku, kirjandus- ja kultuuriteadlase Juri Lotmani 100. sünniaastapäeva (1922–1993) tähistatakse koostöös UNESCOga.

* “RAAMATUKOGU KUI PÄRANDIHOIDJA”, Surju Raamatukogu kroonikad.

* Kuni 31. märtsini, “MINU LEMMIKHOBID”, Katrin Lalli akrüülmaalide näitus-müük

* Kuni 31. märtsini, “MINU LEMMIKUD”, Eha Sarapu vilti-

mistööd

02.03. kell 10.30 KERAA MIKA ÖPIRING, digifoto keraamikale.

Leia üles oma kodukoha raamatukogu, mis on tarkuse kodu ja põnevuse allikas. Raamatud on meelikõitev meelelahutus, mida saad nautida tasuta, kui laenutad lugemisvara raamatukogust!

Kohtume raamatukogus!

Riita Lillemets

Surju Kool

Talvised tööd ja tegemised Surju koolis

Talv on praegu täisjõus- külmeteb ja sulatab vaheldumisi, aga see ei sega meie koolielu. Meil on tegemist palju. Võtame osa võistlustest ja olümpiaadidest, aga ka õpime usinasti, sest trimestri lõpp on juba lähedal.

***20. jaanuaril toimus Sindis Pärnu Maakoolide MV rahvastepallis.** 1.-3. klasside arvestuses osalesid:

Lisandra Heljas, Sandra Juust, Lorette Koger, Elisabeth Virkus, Mirko Gustav Kosenkranius, Revon Remmel, Marvin Juust ja Otto William Tori, kes saavutasid IV koha.

Õpilasi juhendas õpetaja Romet Leets

***25.01 9. ja 8. klass käis Pernova Tehnikamajas lõpetamas elektriõpetuse teemat.** Praktikumis uuriti põhjalikult Ohmi seadust. Näidati, kuidas voolutugevus, pinget ja takistus üksteist mõjutavad. Pandi ise kokku mitmeid jada- ja rööpühendusi.

Alanud on erinevad aineolümpiaadid, kus osalevad aktiivselt ka Surju kooli õpilased.

Juba selgunud **matemaatika olümpiaadi** tulemused.

***2. veebruaril toimus matemaatikaolümpiaadi** piirkondlik voor.

Kooli olid väga tubli- esin-

Füüsika õpikoda Pärnu Tehnikamajas. Foto: Merike Ehpalu

damas Piibe Gerne ja Gregor Metsa 7. klassist ja Keity Pärna 9. klassist.

7. klassi õpilane Gregor Metsa saavutas 28. osavõtja hulgas II koha.

9. klassi õpilane Keity Pärna saavutas 22. osavõtja hulgas II koha.

Õpilasi juhendas õp Tiina Pärn.

***Jaanuaris-veebruaris külastasid Surju Kooli Töötukassa Pärnu osakonna karjäärinõustaja ja -spetsialist.**

9. klass tutvus edasiõppimise

võimalustega ja kõigile korraldati individuaalne karjäärinõustamine. 7.-8. klass analüüsis end grupinõustamisel.

***8.-14. veebruarini viis Oma Riigi valitsus läbi sõbrapäeva.** Esmaspäeval sai iga kooli õpilane ja töötaja endale loosiga sõbra, kellele väike magus üllatus teha. Teisipäeval toimus temaatiline viktoriin, millega taaskasutas traditsiooniline viktoriinisari. Kolmapäeval ja neljapäeval said soovijad müüa omavalmistatud maiustusi ja käsitöötooteid sõbralaadal. Ree-

del riietuti roosasse ja punasesse. Kõige aktiivsemad olid 1. ja 3. klass.

Hääletasime kooli kõige sõbralikumad tüdrukud, poisid ja kooli töötaja. 1.-4. klassi seast osutusid valituks Liisa Ojaste ja Georg Aleksander Meibaum, 5.-9. klassi seast Lisandra Ott ja poiste hulgast jagasid 1. kohta Kert Heljas ja Gregor Metsa. Kõige sõbralikum töötaja on õppejuht ja 5. klassiju-

hataja Maarit Koger.

Terve nädala vältel sai sõbralpilte teha pildinurgas ja saata sõbrakaarte.

Pildil vasakult: Georg Aleksander Meibaum, Gregor Metsa, Kert Heljas, Lisandra Ott ja Liisa Ojaste.

Toredat kevade ootust kõigile!

Materjali panid kokku õp. Maie Sarapik ja Merike Ehpalu

Pildil vasakult Georg Aleksander Meibaum, Gregor Metsa, Kert Heljas, Lisandra Ott ja Liisa Ojaste. Foto: Liis Virkus

Kilingi-Nõmme Lasteaed „Kröll”

Mesimummude tegemistest

Huvi ja uudishimu äratamiseks loodusteaduste maailma vastu, otsustasime sügisel koos lastega, et teeme sel õppeaastal rohkem erinevaid katseid. Katsed aitavad arendada laste vaatlus- ja analüüsi oskusi. Toetavad lastele omast uudishimu, suhtlemis- ja koostöö oskusi. Lihtsamate katsevahendite meisterdamine arendab käelisi oskusi.

Meie katsed: purskav vulkaan, ujub või upub, laavalamp, kõndiv vesi, imelised lilleõied, maagiline piim ja puhtad käed, pliatsi läbitorkamine veega täidetud kotist, veekatse skittles kommidega, ujuvad mandariinid, staatiline elekter, võluvihm jne.

Katsete läbiviimise tulemusel leidsime, et katsetamine on põnev viis uute asjade teada saamiseks. Paraneb laste koostöö oskus ja julgus avaldada oma arvamust ning küsida küsimusi.

Sõbrapäeval algab meie rühmas Räpina Aianduskooli poolt korraldatud taimeprojekt „Maitsetaimedega sõbraks“. Projekti eesmärgiks on kasvatada, hooldada ja paljundada sidrunmelissi ja piparmünti.

Põnevat avastamist, katsetamist teilegi!

Mesimummude rühma õpetajad
Anu ja Annika

Foto: Annika Aldoja

Hädaolukorras valmisolek

Loodusjõude ei ole võimalik vältida, kuid ohte arvesse võttes ja õigesti käitumises saad kaitsta ennast ja oma lähedasi.

Eestis puutume sagedasti kokku tormide ja pakasega. Paratamatult häirivad need meie argirutiini ja võivad vahel seada ohtu ka meie elu ning vara. Selleks, et loodusjõudude tekitatud kahjud oleksid võimalikud väikesed tutvu päästeameti soovitusetega.

Inimene peaks hädaolukordades ja elutähtsa teenuse katkemise korral toime tulema vähemalt seitse päeva, kuni riigi abikäsi nendeni jõuab!

Samuti ei tee paha läbi mõelda oma tegevused ja pere võimalused olukorras, kui peaks tekkima elektri-, vee- või sidekanalite töö katkestus.

Kui veekatkestuse korral ei ole teisi puhta vee saamise võimalusi, peaksite arvestama inimese kohta kahe liitriga päevas, lisaks ühe liitriga inimese kohta toidu valmistamiseks. Joo-givett tuleb säilitada suletud klaas- või plastpakendis jahedas ja pimedas ruumis, ostetud joogivee puhul jälgige säilivustähtaegu.

Toiduvarude soetamisel on vaja silmas pidada kõigi pereliikmete vajadusi (allergia, toidutalumatused, väikelaste toit jmt) ja mitmekesist tootumist. Jälgige, et pool toiduvarudest ei vajaks valmistamist (konservid, küpsised, pähklid jne), varuge toiduaineid, mida saab säilitada toatemperatuuril. Eelistage toitu, mille

säilivusaeg on vähemalt kuus kuud, hoidke varusid kuivas kohas, jälgides, et pakendid oleksid tugevad ja niiskuskindlad.

Täiskasvanute toiduks on soovitatav varuda erinevaid konserve (liha-, kala-, segu- ja kaunviljakonservid), pakisuppe, püree-pulbreid, helbeid, valmis makaroni-, köögivilja-, teravilja- või kaunviljaroogi lihaga (mida saab süüa ka kuumutamata), teraviljatooted (kuivikleid, soolase või neutraalse maitsega küpsis), süsivesikurikkaid tooteid (magusad küpsised, karamellid, konserveeritud ja kuivatatud puuviljad, halvaa, mesi, kondenspiim).

Hoidke kodus esmaabivahendeid ja selliseid ravimeid, mida oskate ise kasutada. Ostke retseptiravimeid ja muid regulaarselt tarvitata vaid ravimeid nii, et oleks vähemalt ühe nädala varu. Ravimeid varudes mõelge, mida võib vaja minna ootamatu haigestumise puhul (valuvaigistid, palavikuvastased, seetõttu ravimid, külmatusvastased ravimid, põletusvastased vahendid jne). Kontrollige ravimite aegumistähtaegu.

Unustada ei tasuks seepi, niiskeid puhastuslappe, desinfitseerimisvahendeid, tualetti- ja majapidamispaberit, 50-liitriseid suuri prügikotte jms.

Hankige elektrist sõltumatuid seadmeid, töö- ja söögiriistu. Esmatähtsad on patareitoitel raadio ja varupatareid, taskulamp ja selle varupatareid, aku-

pank mobiilsete seadmete laadimiseks, tikud ja küünlad, kasu on priimusest, gaasiga matkapliidist või väligrillist. Inimeste kodud on erinevad, soetage asju, mis sobivad just teie kodus kasutamiseks.

Elektroonikaseadmeid ja akupanku tuleb aegsasti laadida, et neid kasutada saaks. Võimalikud lühiajalised elektrikatkestused võivad teid isegi trepikoja ukse taha jätta, seetõttu kandke trepikoja võtmeid alati kaasas.

Võimalike küberrünna-kute ja pahavara levitamise ärahoidmiseks ärge avage tundmatuid e-kirju ning

eriti nendega kaasas olevaid manuseid või kahtlases kirjas sisalduvaid linke. Ükski normaalne teenusepakkuja ei küsi telefoni või e-maili teel teie sisselogimise andmeid. Paroolid peavad olema piisavalt pikad ja keerulised, ohtlik on eri süsteemides samu parooli kasutada. Igaüks, kes kasutab e-teenuseid, võiks luua endale kolm identifitseerimise viisi: ID-kaart, Mobiili-ID ja Smart-ID.

Põhjalikumaid käitumisjuhiseid leiab Päästeameti kodulehelt ja mobiililäpist “Ole valmis”.

Päästeamet

Koostöös Eesti Vähiliiduga teostab SA Viljandi Haigla rinnavähi sõeluuringut Kilingi-Nõmmes 14.03–15.03.2022 (asume Coop kaupluse juures, Pärnu tn 37).

Registreerimine E-R 8-16 telefonil 600 3155.

2022. aastal kutsutakse rinnavähi sõeluuringule kõiki naisi sünniaastatega 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970 ja 1972.

Oodatud on nii ravikindlustatud kui ka ravikindlustamata naised!

Rinnauuringule saavad minna naised ka sõeluuringu väliselt ja selleks ei pea sõeluuringu sihtrühma

kuuluma. Selleks tuleb kõigepealt pöörduda oma pere- või naistearsti poole, kes vajadusel suunab rinnauuringule.

Loe lisaks: <https://www.haigekassa.ee/soeluuring>.

Avanes keskkonnaprogrammi taotlusvoor

14. veebruaril avas Keskkonnainvesteeringute Keskus Sihtasutus taotlusvoor 9 valdkonnas alaprogrammide/valdkondade kindlate tegevustele. Täpsemalt vaata infot KIKi kodulehelt. Taotluste esitamise tähtaeg on 31. märts 2022. Uuen- duseks avaneb kaasrahastamise programm, mille eesmärk on toetada projekte, mis saavad põhira- hastuse välisallikatest (näiteks LIFE). Sellest aastast toi-

mub keskkonnaprogrammis toetuse taotlemine E-toetuse keskkonnas.

Keskkonnaprogrammist saavad toetust taotleda kohalikud omavalitsused, äriühingud, keskkonnakaitsega tegelevad asutused, mittetulundusühingud, sihtasutused, korteriühistud, avalik-õiguslikud juriidilised isikud ja füüsilisest isikust ettevõtjad.

Saarde läbi ajaloo prisma

247

1961

1. veebruaril algasid Tihemetsa tehnikumis kursused mootorrattajuhtidele. Osavõtja pidi olema moto-klubi liige, maksma 25 rubla ja end õppealajuhataja Otto Õuna juures kirja panema. Kolm õppesõiduratast sai kool Abjast.

Kilingi-Nõmme Metsamajand oli linna edukamaid ettevõtteid, täites 1960. a kogutoodangu plaani 126%-selt.

Abja rajooninõukogus astus üles Viljandi Ehitusvalitsuse juhataja sm Sander ja palus saada palve Kilingi-Nõmme linna ja ümbruskonna lapsevanematele, et need teeks kõik endast oleneva koolimaja valmimiseks 1. septembriks. Vaja oli praktilisi töökäsi.

Kilingi-Nõmme Kooperaatiivi koosolekul arutati puudusi, mille üle rahvas nurises. Nendeks olid vortitööstuse kehva kvaliteediga toodang ja piima sage puudumine poes. Voltveti võitõöstus saatis piima kuidas juhtus ja sageli ei kannatanud piim keeta, oli nii halva kvaliteediga.

3. veebruaril toimus Kilingi-Nõmme Keskkoolis abiturientide ja kooli endiste õpilaste kohtumiskohtu. Tantsuks mängis kooli estraadiorkester.

Aasta algas edukalt ka tõstesportide edendajatele. Eesti põllumajanduslike õppeasutuste talispartakiadil Antslas tõstis Tihemetsa mees Jaan Talts 300 kg. Mõisakülas toimunud rajooni koolinoorte võistlusel tõstmises tõstis Tõnu Valk Kilingi-Nõmme kärkekaalus 180 kg, sulgkaalus Jaan Salumets 190 kg, kergekaalus Martin Juhanson 205 kg ja raskekaalus Johannes Teearu 190 kg.

Kilingi-Nõmme linna TSN valimiste linnakomisjoni esimeheks oli Kaarel Jürisoo, asetäitja Erich

Hallikukivi maainimeste pood. Pärast sõda mitmekümne aasta jooksul võis kaubandusest korraga ühele inimesele müüa: puuvillast riiet mitte üle kuue meetri inimese kohta; villast-poolvillast riiet 3,5 meetrit; siidi, poolsiidi, kunstiidiiriet – 4,5 m; linast riiet – 6 m; mitmesuguseid paarätikuid 1 tk; sukki-sokke – 2 paari; vilte, tekstiil- ja nahkjalatseid – 1 paari; kummijalatseid – 1 paari; vahariiet 4 m; tuletikke – 2 toosi; petrooliumi – 1 l; majapidamisepi – 1 tk; tualetsepi – 1 tk.

Einaleht, sekretär Liidia Mutli ja liikmed Laine Avaloo, Hilja Jakomäe, Einart Pulk, August Sai, Õie Soop, Grigori Timošenko, Arne Vabrit ja Milli Valgiste.

Saarde külakomisjoni esimeheks oli Richard Soobik, asetäitja Elfride Nikker, sekretär Milvi Volt ja liikmed Laine Karotoom ja Joan Tammik.

Tali külakomisjoni esimeheks oli Andrei Ilves, asetäitja Milvi Sõerd, sekretär Helki Paula, liikmed Stepan Dobrovolski ja Valve Pukk.

Tihemetsa külakomisjoni esimeheks oli Ilme Jaamre, asetäitja Väino Jesabel, sekretär Leida Nugis, liikmed Aino Korb ja Heldur Pau.

Kilingi-Nõmme pensionärid võtsid oma koosolekul vastu otsuse valvata linna puhtuse ja heakorra üle, istutada kevadel linna parki puid ja riisuda ujula ehk uue järve ümbrust.

12. veebruaril toimus linna uue järve ümbruses motokross, võistlejaid oli Viljandist, Lihulast ja Ruhjast. Kõvemad motomehed olid Endel Untera Abjast ja Valdek Kõvatoomas

Kilingi-Nõmme Metsamajandist.

Linna kinos oli vaja lahendada kaks probleemi – avada piletimüük 1 tund enne kinonäitamise algust, nagu oli ette nähtud, ning likvideerida saalist kirbud.

Abja Kalaspordi Klubil olid sektsioonid Tõlla soovhoosis ja Kilingi-Nõmme linnas. Alustati kalasportlaste vanade pileтите ümbervahetamist. Selleks tuli maksta 1 rbl liikmemaksu ja 10 kopikat uue pileti eest.

25.–28. veebruaril korraldas Kilingi-Nõmme Tarbijate Kooperaatiiv universaal-kaupluses Pärnu tn 38 (praegu Pärnu tn 46) näitusmüügi. Pakuti erinevaid kangaid, vaipu, nahkjopesid jm. Kultuurimajas müüdi kondiitri- ja kulinartooteid.

Veebruari lõpus toimus Tali rahvamajas, mida juhtis Ülo Sõerd, kunstilise isetegevuse ülevaatus. Esinesid rahvamaja segakoor, karakertantsijad, naisansambel, Lanksaare sovhoosi rahvatantsijad, Tali naistrio ja meesrahvatantsijad.

Koolikorraldusel seisis ees muutused. Ees ootas üleminek 8-klassilisele koolikohustusele. Kilingi-

Nõmme Keskkool jäi endiselt keskkooliks, kuid mitmed 7-klassilised koolid oli plaanis muuta 8-klassilisteks: Kanaküla, Massiaru ja Väljaküla. Kilingi-Nõmme Kantsi tn keskkoolihoone plaaniti ümber ehitada internaadiks. Väljaküla koolile pidi juurde liidetama maja, kuhu saaks ruumid internaat ja kooli köök. Massiaru metsapunkt pidi muretsema kooliõpetajatele korterid ja organiseerima internaadile lähedamad ruumid. Kanaküla koolile loodeti kasvuhoone ja töökoda ehitada ühiskondlikus korras. Ristiküla kool otsustati õpilaste vähesuse tõttu muuta 1. septembrist 4-klassiliseks algkooliks.

Allikukivi rahvamajas toimus Tihemetsa kunstilise isetegevuse ülevaatus. Üles astusid Olev Paju juhitud meeskoor, laulusolist Elmar Rohtla, kandlemees Artur Parve, Leida Nugise juhitud naiskoor ja deklamaator Helgi Sits.

Tõlla sovhoosis tegutses meesansambel, naisansambel, meestrio ja rahvatantsurühm.

Jätkub
Olev Paukson

Algas ettevõtluse edendamise konkurss

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium alustas konkursiga „Tunnusta ettevõtluse edendajat 2022”, mis on ühtlasi Eesti eelvooruks Euroopa ettevõtlusauhinna konkursile.

Osalema on oodatud avaliku-, erasektori ja vabakonna asutused, mis on vähemalt pooleteise aasta jooksul oma tegevusega parandanud tingimusi ettevõtluse arenguks mõnes Eesti piirkonnas või kogu riigis.

Konkursile on oodatud ettevõtlust ja ettevõtluskeskkonda edendavad projektid kokku kuues eri kategoorias: ettevõtliku vaimu edendamine, oskustesse investeerimine, ettevõtluskeskkonna parandamine ja digisiiirde toetamine, ettevõtluse rahvusvahelistumise toetamine, kestliku ülemineku toetamine ning vastutustundliku ja kaasava ettevõtluse arendamine.

Kandideerima on oodatud valitsus- ja omavalitsusasutused koos allasutustega, ettevõtluse tugioorganisatsioonid, haridus- ja noorteorganisatsioonid ning kõik teised institutsioonid,

sihtasutused ja mittetulundusühendused, kes on oma tegevusega edendanud ettevõtluskeskkonda. Era- ja kolmandast sektorist oodatakse konkursile algatusi, mille puhul on toimunud koostöö avaliku sektoriga.

Välja selgitatakse kuni kaks võitjat, kes esitatakse üle-euroopalisele konkursile „Euroopa ettevõtluse edendamise auhinnad“ (European Enterprise Promotion Awards). Võitja on oodatud autasustamiseremooniale novembris Tšehhis ning nende algatust tutvustatakse Euroopa ettevõtlusauhindade veebisaidil.

Varasematel aastatel on tunnustuse pälvinud mitmed ettevõtlust arendavad projektid, näiteks ettevõtluskonkurss „Ajujaht“, noortele tüdrukutele suunatud ettevõtlus- ja liidriprogramm Superheroes, e-residentsuse programm, iduettevõtete ideede käivitaja Garage48 ja OÜ Merkuuri projekt „Mobiilsed töötoad“. Mõõdunud aastal võitsid ettevõtluse edendaja tiitli NULA inkubaator ja Forwardspace.

Projektide esitamise tähtaeg on 18. aprill 2022. Täpsem info konkursi tingimuste ja projektide esitamise kohta <https://mkm.ee/et/eesmargid-tegevused/majanduse-arendamine/tunnusta-ettevotluse-edendajat-2022>.

OSKAR LUTSU

SOO

Kilingi-Nõmme klubis
Pühapäeval, 27. veebruaril kell 17.00
Pilet 5 €, pensionär, õpilane 4 €, perekaardiga 7 €.
Filmi pikkus 1h 22min.

**SUL ON KINNISVARA,
MIS SEISAB TÜHJALT?
KUI OLED MÕELNUD MÜÜGILE,
VÕTA MINUGA ÜHENDUST.
SAAN AIDATA!**

Krista Väli
Kutseline maakler
krista@tonisson.ee
Tel 551 0002

ALATES 1992
Tõnisson
KINNISVARA

www.tonisson.ee

Rüütli 47 Pärnu

Tel +372 447 5555

Kilingi-Nõmme aeroobikasaali
RÜHMATREENINGUD
ALATES MÄRTSIST 2022

!!! t, n kell 20.00 Hatha Vinyansa jooga !!!
 Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuses juhendaja Ly Tolberg

k kell 17.45 LYT jooga
 p kell 18.00 LYT jooga
 juhendaja Siiri Pärn

t kell 13.15-14.15 lastejooga 1-3 klass
 14.15-15.15 lastejooga 4-7 klass
 juhendaja Raili Lilleleht

e, k kell 19.15 naiste rütmivõimlemine
 juhendaja Margit Schmidt

n kell 16.00 eakate võimlemine
 juhendaja Margit Schmidt

e, n kell 18.00 Insanity Hiit
 juhendaja Liis Leesi

p kell 17.30 tantsutrenn naistele
 juhendaja Kristina Tukk

Info: Tel +372 449 2752

SULGPALL

Neljäpäeviti kell 18.30-21.30
 Kilingi-Nõmme spordihoones

Tule mängima!

Täida COVID19 reegleid!

Uus treening Kilingi-Nõmme spordihoone aeroobikasaalis

Alates märtsist alustab Kilingi-Nõmme spordihoones uue rühmatreeninguga Liis Leesi. Esimene treening on kõigile tasuta. Edasine sõltub juba Sinust!

Esmaspäeviti ja kolmapäeviti juhendab Margit Schmidt naiste rütmivõimlemisrühma. Eakamaid daame instrueerib Margit neljäpäeviti. Ly Tolbergi juhendatavad Hatha Vinyansa joogatunnid jät-

kuvad teisipäeviti ja neljäpäeviti Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuses. Siiri Pärn LYT jooga jätkub kolmapäeval ja pühapäeval Kilingi-Nõmme spordihoones. Kristina Tukk jätkab naiste tantsutrennidega samuti 27. veebruarist.

Püsigem terved!

Toivo Tallo

Kilingi-Nõmme Spordihoone juhataja

Saarde rahvaspordisari

Liigume edasi 2022

1	24. veebruar	Aastapäeva suusamatk
2	14. aprill	Kahe spordihoone matk
3	23. aprill	Jüriöö teatejooks
4	11. mai	COOP Kilingi-Nõmme MAIJOOKS
5	28. mai	Saarde kaitsepäev / Täpsuskütt
6	1. juuni	Alas-Kuul hüppapäev
7	25. juuni	Kõveri spordipäev
8	31. juuli	Kilingi-Nõmme triatlon
9	20. august	Surju rattamatk
10	24. september	Kolme koolimaja jooks
11	aprill - oktoober	Saarde discgolfi sari
	8. oktoober	Kilingi-Nõmme lahtised MV discgolfis
12	13. november	Isadepäeva Seiklusoriienteerumine
13	19. november	Ennu Lavamänguse mitmevõistlus
	9. detsember	Koroona (noorte)
	26. detsember	Koroona (M+N)
14	november - detsember	Kiirusliku vastupidavuse tsempionaat

Osaledes vähemalt poolel sündmustel, saad auhinna nimelise Saarde valla esindussärgi

www.sksaarde.ee

SPIKEBALL

Neljäpäeviti kell 18.30-21.30
 Kilingi-Nõmme spordihoones

Tule mängima!

VASTLATRALL
HERNESUPI JA KUKLIGA

01.03.2022, algusega 18.00
 Tihemetsa mänguväljakul.
 Riietu soojalt ja võta kaasa
 kelk ja sõber
 MTÜ Tihemetsa Kogukond

VEOPOISID
TEEB TÖSTE- JA VEOTEENUST
TÖSTUKIGA –
KALLURAUTO kv. max 11 t.
TEL: 50 77 393
VEOPOISID@GMAIL.COM

27. veebruarist jätkame
 Kilingi-Nõmme spordihoones
 pühapäeviti kell 14.30-16.00

tantsutrenn naistele

Erinevad stiilid,
 aga alustame bachataga.

Õpetab Kristina Tukk.

trenni hind: 2€

TULE PROOVI TASUTA!

INSANITY
HIIT TREENING

KILINGI-NÕMME SPORDIHOONE
 NELJAPÄEV, 3. MÄRTS
 KELL 18

ÜRITUS FB: INSANITY KILINGI-NÕMMES

TEL: 55559001

OÜ ESTEST PR ostab
METSA- JA PÖLLUMAAD
Tel 504 5215, 514 5215
info@est-land.ee

DOONORIPÄEV
15. MÄRTSIL
KILINGI-NÕMME KLUBIS
KELL 9.00-11.00

Vererõhuvimitega võib verd loovutada, kui vererõhk on stabiilselt normi piires ega esine haigusest tingitud tüsistusi. Samuti võib verd loovutada antidepressante kasutades, kui enesetunne on hea.

NB! Kaasa võtta isikut tõendav dokument!

Lisainfo 4473 263

TULE JA TEE ÜKS HEATEGU!

Uued vallakodanikud

Marleen Parmu ja Arko Koksi
perre sündis 10. jaanuaril poeg
ARKO JUUNIOR KOKS

Reelika ja Raigo Tombi
perre sündis 04. veebruaril poeg
ROMET TOMP

Õnnitleme!

Veebruar

ERNA RAADIK	91
JUTA VILBASTE	89
ENDEL JAAMRE	89
VALLI TISLER	88
HILDA SONG	88
VIRVE-LAINE SAAR	87
JUTA MANDEL	87
HEINO LENSMENT	87
VAIKE MOPPEL	86
PAUL AUNIS	86
HELJU HUNT	86
EERI MASSO	85
ELINA MALDRE	84
AINO RISU	84
HELJA VASAR	83
ILMAR KASE	83
TIJU-MALLE KURM	82
REIN PAAL	81
RAUL AAS	81
KIIRA LILLEMÄGI	81
ENDLA-ELFRIEDE MÄGI	80
HELJU KARLEP	80
EHA ANIMÄGI	80
ANTS LANKOTS	80
EVI PIISANG	75
LINDA LILLEPALU	75
ALEKSANDER LIND	75
MEEME LINK	70
TIJU TÄHEPÖLD	70
ANDRES RANDMANN	70
RUTT JÄRVESAAR	70

Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist ajalehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressile mari.treial@saarde.ee, info@saarde.ee või telefonidel 449 0138, 449 0135 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressile signe.laagus@saarde.ee 15. kuupäevaks.

Kuhu minna meie vallas

Neljapäeval, 24. veebruaril kell 14.00 Eesti sünnipäeva tähistamine Saarde pastoraadis ja Saarde kiriku käärkambris. Igaüks saab valmistada endale väikese küpsisetordi, lisaks mängime ja tähistame sünnipäeva!
Oodatud on kõik lapsed ja noored!

Pühapäeval, 27. veebruaril kell 17.00 Kilingi-Nõmme klubis Eesti mängufilm „Soo“. Pilet 5 eurot, pensionär, õpilane 4 eurot, perekaardiga 7 eurot.

Teisipäeval, 1. märtsil kell 18.00 Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuses jagab oma kogemusi Tšehhis õppinud vahetusõpilane Johannes-Aleksander Raid.

Kell 18.00 Vastlatrall hernesupi ja kukliga Tihemetsa mänguväljakul. Korraldab MTÜ Tihemetsa.

Kolmapäeval, 2. märtsil kell 10.30 Surju raamatukogus keraamika õpiring. Juhendab Ene Tapfer.

Kell 18.00 Kilingi-Nõmme klubis räägib oma kogemustest Tšehhis õppinud vahetusõpilane Johannes-Aleksander Raid.

Teisipäeval, 8. märtsil kell 19.00 Kilingi-Nõmme klubis Naistepäeva kontsert. Esinevad bariton Atlan Karp ja klaveril Marko Martin. Pilet 5 eurot.

Reedel, 11. märtsil kell 19.00 Tali Seltsimajas Naistepäeva pidu. Tantsuks mängib ansambel „Sada ja Seened“, pilet 5 eurot.

Esmaspäeval, 14. märtsil kell 8.00-17.00 Kilingi-Nõmme COOP kaupluse parklas Mammograafiabuss.

Teisipäeval, 15. märtsil kell 8.00-17.00 Kilingi-Nõmme COOP kaupluse parklas Mammograafiabuss.

Kell 9.00-11.00 Kilingi-Nõmme klubis Doonoripäev.

Kell 18.00 Mälumäng Kilingi-Nõmme klubis.

Laupäeval, 19. märtsil kell 17.00 Surju Rahvamajas teatrietendus „Veidike õrnust“. Esineb näitetrupp Poolvillased. Pilet 7 eurot, pensionär/õpilane 5 eurot.

Mälestame lahkunuid

HEINAR MEERENTS
02.06.1962 – 27.01.2022

SILVI MEI
25.05.1931 – 28.01.2022

ÜLO OJA
11.01.1947 – 07.02.2022

TERVISETERA
füsioteraapia

- Terapeutiline harjutus
 - Terapeutiline ultraheli
 - Elektriravi
 - Klassikaline massaaž
 - Kinesioteipimine
- ✓ Helista: +372 502 0372
✓ Kirjuta: kadri@tervisetera.ee
✓ Vaata lisaks: www.tervisetera.ee

Kilingi-Nõmmes teostab korstnapühkimise töid firma „**KORSTNAHUNT**“. Korstnapühkija tuleb, kui helistate telefonile 515 5912 või teete tellimuse eposti aadressile korstnahunt@gmail.com
Töö kiire ja korralik!

Statistikat

Saarde valla elanike arv 01. jaanuari 2022. a seisuga oli 4419 inimest, sealhulgas mehi 2239 ja naisi 2180. Saarde valla vanim elanik on naine, kes on sündinud 1922. aastal.

Eelmise aasta jooksul saabus Saarde valda 161 elanikku ja registreeriti 43 sündi, neist poisse 25 ja tüdrukuid 18. Aprillis sündis üks paar kaksikuid. Sündide poolest kõige rikkam kuu oli juuli, siis sündis kuus last.

Valda asus elama kõige rohkem inimesi novembris (21) ja septembris (18).

2021. aasta jooksul lahkus vallast 209 inimest ja surmajuhtumeid registreeriti 68, neist 37 olid mehed ja 31 naised.

Kõige rohkem lahkus vallast elanikke augustis (43) ja oktoobris (23).

Viimase aastaga on Saarde valla elanike arv vähenenud 73 inimese võrra.

Vanuseliselt jaguneb rahvastik alljärgnevalt:

0-6 aastat – 215
7-18 aastat – 461
19-64 aastat – 2553
65 aastat ja vanemad 1190

Elanike jagunemine külade lõikes:

KOV *	20
Allikukivi	130
Laiksaare	81
Ilvese	93
Jaamaküla	104
Jäärja	58
Kalda	62
Kalita	70
Kamali	35
Kanaküla	47
Kikepera	24
Kilingi-Nõmme	1551
Köveri	4
Kärsu	35
Lanksaare	6
Leipste	75
Lodja	120
Lähkma	25
Marana	16
Marina	18

Metsääre	149
Mustla	14
Oissaare	17
Pihke	5
Rabaküla	111
Reinu	26
Reinse	19
Ristiküla	72
Saarde	254
Saunametsa	13
Sigaste	67
Surju	267
Tali	192
Tihemetsa	387
Tuuliku	1
Tõlla	72
Veelikse	77
Viisireiu	53
Väljaküla	49
KOKKU	4419

* elukoht registreeritud omavalitsuse täpsusega

Mari Treial
Referent-dokumendihaldur

Minu VAHETUSAASTA Tšehhis

TULE VAATAMA, KUULAMA!

Mina olen Johannes, käisin 2020/2021 vahetus aastal Tšehhi Vabariigis. Räägin oma kogemusest ja üldiselt välismaal õppimisest.

- ✓ ootused ja tegelikkus
- ✓ uus keel ja keskkond

📍 Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskus
1. märts kell 18.00

📍 Kilingi-Nõmme Klubi
2. märts kell 18.00